

MLADI V AKCIJI

Erasmus+

Vse informacije podane v tej publikaciji so **zgolj informativnega značaja** in so predstavljene z namenom seznanjanja o obstoju programa ERASMUS+, predvsem pa možnostih, ki jih ponuja področje MLADINE znotraj programa ERASMUS+.

Še posebej so izpostavljene tiste priložnosti, ki jih upravljajo nacionalne agencije oziroma zanje obstaja največ interesa ali s svojim finančnim potencialom omogočajo največ možnosti za pridobitev podpore iz programa ERASMUS+.

Prijaviteljem svetujemo, da si pred pripravo predloga projekta, s katerim bi se želeli potegovati za vstop v program in s tem dodelitev finančne podpore iz programa, preberejo tudi VODNIK PO PROGRAMU, veljaven za posamezno leto, ki natančno in podrobno določa pogoje za vključitev, merila za sprejem v program ter obveznosti upravičencev, katerih projekti so sprejeti v program. Priporočamo tudi udeležbo na delavnicah za prijavitelje pred posameznim prijavnim rokom in spremljanje elektronskih novic zavoda MOVIT.

Naslov: ERASMUS+: MLADIV AKCIJI
Izdajatelj: Movit, Ljubljana, Dunajska 22
Tisk: Birografika Bori, avgust 2014
Oblikovanje: Lea Gorenšek
Naklada: 1000 izvodov, brezplačna publikacija

ERASMUS +

3

ERASMUS+ je program Evropske unije na področju izobraževanja, poklicnega usposabljanja, mladine in športa in v svojih širokih okvirih združuje različne dosedanje programe EU, dodano pa je tudi novo področje športa. Izvajanje programa sledi naslednjim splošnim ciljem:

- cilji strategije Evropa 2020, še posebej na področju izobraževanja,
- cilji strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (ET 2020), vključno z ustreznimi merili uspešnosti,
- trajnostni razvoj partnerskih držav na področju visokošolskega izobraževanja,
- splošni cilji prenovljenega okvira za evropsko sodelovanje na področju mladine (2010–2018),
- cilji razvoja evropske razsežnosti v športu, zlasti množičnem, v skladu z delovnim načrtom Unije na področju športa,
- spodbujanju evropskih vrednot v skladu z 2. členom Pogodbe o Evropski uniji.

Splošne cilje programa dopolnjujejo specifični cilji programa za vsako njegovo poglavje.

Erasmus+

Po svoji vsebinski zasnovi in priložnostih, ki jih ponuja, je program razdeljen na tri velika področja:

4

+ Področje **IZOBRAŽEVANJA IN POKLICNEGA USPOSABLJANJA** ponuja priložnosti za šolski sektor (douniverzitetno izobraževanje), **sektor poklicnega izobraževanja in usposabljanja, sektor terciarnega izobraževanja ter sektor izobraževanja odraslih, Jean Monnet** pa omogoča podporo študiju evropskih integracij preko podpore visokošolskim institucijam.

+ Področje **MLADINE** ponuja priložnosti za **mladinski sektor**.

+ Področje **ŠPORTA** se osredotoča na **sektor športa** in večje mednarodne projekte sodelovanja ali dogodke.

Možnosti podpore iz programa, še posebej na področju **IZOBRAŽEVANJA IN POKLICNEGA USPOSABLJANJA ter MLADINE**, so razdeljene v tri skupine **ključnih ukrepov**.

Ključni ukrep 1 je posvečen predvsem učni mobilnosti posameznikov ali skupin, kjer je osrednji namen sodelovanja učna korist za sodelujočega posameznika ali posameznico.

Ključni ukrep 2 je namenjen strateškemu sodelovanju partnerjev iz različnih držav z namenom uresničitve otipljivega in trajnostnega rezultata za razvoj različnih področij izobraževanja, usposabljanja in mladine, več povezav med svetom učenja in svetom dela ali prenos dobrih praks na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine. V okvir tega ključnega ukrepa na področju mladine sodijo tudi transnacionalne mladinske pobude.

Ključni ukrep 3 je namenjen podpori reformam politik, pri čemer program v tem ukrepu podpira tudi sodelovanje mladih pri oblikovanju politik, še posebno mladinskih politik, ter njihovo vključevanje v evropsko sodelovanje na področju mladine.

ERASMUS+

PODROČJE MLADINA

Področje MLADINA poleg splošnih ciljev programa ERASMUS+ zasleduje tudi cilje, ki jih postavlja prenovljeni okvir evropskega sodelovanja na področju mladine do leta 2018:

- + izboljšati raven ključnih kompetenc in spretnosti mladih, vključno z mladimi z manj priložnostmi, ter spodbujati njihovo udeležbo v demokratičnem življenju v Evropi in na trgu dela, aktivno državljanstvo, medkulturni dialog, socialno vključenost in solidarnost – program želi to doseči z več priložnostmi za učno mobilnost mladih in tistih, ki so dejavni v mladinskem delu ali mladinskih organizacijah, ter mladinskih voditeljev in delavcev, kot tudi z okrepljenimi povezavami med področjem mladine in trgom dela;
- + spodbujati večjo kakovost mladinskega dela – program želi to doseči z okrepljenim sodelovanjem med organizacijami na področju mladine ter z organizacijami in ustanovami na področju izobraževanja, poklicnega usposabljanja, športa ali trga delovne sile;
- + dopolnjevati reforme politik na lokalni, regionalni in nacionalni ravni, podpirati razvoj znanja in mladinske politike, ki temelji na dejstvih, ter priznavanje neformalnega in priložnostnega učenja, še posebej z okrepljenim sodelovanjem na področju politik, boljšo uporabo orodij Unije za preglednost in priznavanje ter s širjenjem dobrih praks;
- + okrepiti mednarodno razsežnost mladinskih aktivnosti ter vlogo mladinskih delavcev in organizacij kot podpornih struktur za mlade, ki dopolnjujejo zunanje delovanje Unije – program želi to doseči s spodbujanjem mobilnosti in sodelovanja med Unijo, zainteresiranimi partnerskimi državami in mednarodnimi organizacijami ter s ciljno usmerjeno krepitvijo zmogljivosti v partnerskih državah.

KLJUČNI UKREP I

6 UČNA MOBILNOST POSAMEZNIKOV

MLADINSKE IZMENJAVE

Ključni ukrep I se osredotoča predvsem na zagotavljanje možnosti za različne učne priložnosti za mlade v okviru projektov mobilnosti, vendar tudi na želene učinke na sodelujoče organizacije in okolja, v katerih te organizacije delujejo. Na področju mladine program v okviru ključnega ukrepa I omogoča pridobitev podpore za **aktivnosti mladinskih izmenjav, za aktivnosti evropske prostovoljne službe**, kjer je še posebej izpostavljen pričakovan učni učinek neformalnega učenja za sodelujoče mlade, in **za aktivnosti mobilnosti mladinskih delavcev**, ki so predvsem namenjene krepitvi kompetenc neposredno udeleženih mladinskih delavcev, posredno pa tudi krepitvi kompetenc in izboljšavam v celotni organizaciji, v okviru katere ti delujejo. V vsako aktivnost v projektu morata biti vključena vsaj dva partnerja iz dveh upravičenih držav, od katerih je vsaj eden iz programske države.

V okviru tega ukrepa je na področju mladine mogoče pridobiti podporo za projekte mladinskih izmenjav, evropske prostovoljne službe in mobilnosti mladinskih delavcev, ki jih podrobneje predstavljamo v nadaljevanju.

Mladinske izmenjave predstavljajo učinkovito orodje neformalnega in priložnostnega učenja v mladinskem delu. Skupinam mladih iz različnih držav omogočajo, da skupaj preživijo do 21 dni in raziskujejo teme, ki jih družijo. Mladi ob tem razvijajo svoje kompetence, postajajo pozorni na družbeno relevantne teme in področja, preko vrstniškega učenja raziskujejo nove kulture, navade in življenjske stile ter krepijo vrednote solidarnosti, demokratičnosti in prijateljstva.

Projekti mladinskih izmenjav zajemajo več faz: snovanje in načrtovanje projekta, sledi izvajanje projekta, zaključevanje in vrednotenje projekta ter razširjanje in uporaba rezultatov projekta. Praktične naloge sodelujočih mladih pri **snovanju in načrtovanju** aktivnosti ter kasneje skozi **izvajanje samega projekta** so učne priložnosti, preko katerih se dosega **učne rezultate**. Umeščanje mladinske izmenjave v kontekst neformalnega učenja zahteva, da vsaj del teh zelenih učnih rezultatov predvidimo vnaprej, saj bomo skozi načrtovanje izvedbe projekta le tako lahko zagotovili ustrezne učne priložnosti. Določanje učnih rezultatov pa lahko začnemo v vsaki izmed sodelujočih skupin mladih z identifikacijo kompetenc, ki si jih sodelujoči mladi želijo pridobiti ali razviti ob sodelovanju v čisto konkretni mladinski izmenjavi. Vsaka sodelujoča skupina

ima tudi mladinskega delavca ali voditelja, ki je mladim v pomoč in podporo pri izvajanju projekta. Ker izvajanje tovrstnih projektov zahteva sprejemanje številnih odločitev, je mladinska izmenjava tudi priložnost za učenje demokratičnega sodelovanja in odločanja v družbi. To pa dosežemo le tako, da čim več odločitev v zvezi s projektom sprejmejo sami sodelujoči mladi, pri čemer pa naj možnost (so)odločanja pomeni tudi prevzemanje odgovornosti.

Ob **zaključevanju projekta** in razširjanju rezultatov je potrebno o izkušnjah sodelujočih mladih spregovoriti tudi drugim. Vsaka sodelujoča skupina lahko v svojem domačem okolju organizira predstavitev doživljanja izkušenj, zagotovo pa bodo zgodbe iz ust samih udeležencev in udeleženk veseli tudi (lokalni) mediji. Skupina bo s takšnim deljenjem svoje izkušnje dala večjo veljavo pridobljenim učnim rezultatom ter prispevala k uveljavljanju pomena neformalnega učenja v mladinskem delu.

Pogoji upravičenosti za pridobitev podpore iz programa ERASMUS+:

Izvor partnerjev: Partnerji (sodelujoče skupine mladih) lahko prihajajo iz programskih držav in sosedskih partnerskih držav EU. V vsakem projektu mora biti vsaj en partner iz programske države.

Minimalno število partnerjev: 2.

Udeleženci: mladi v starosti od 13 do 30 let, najmanj 16 in največ 60 udeležencev, brez upoštevanja voditeljev skupin oziroma mladinskih delavcev; vsaka nacionalna skupina mora imeti najmanj 4 udeležence, brez upoštevanja voditelja skupine oziroma mladinskega delavca.

Trajanje projekta: največ 2 leti.

Trajanje aktivnosti v projektu: najmanj 5 dni in največ 21 dni, brez upoštevanja časa, potrebnega za potovanje skupin.

Lokacija izvajanja aktivnosti v projektu: v eni izmed držav izvora sodelujočih partnerjev.

EVROPSKA PROSTOVOLJNA SLUŽBA

8

Evropska prostovoljna služba (EVS) mladim ponuja možnost daljšega bivanja in dela v gostiteljski organizaciji EVS v drugi državi (do 12 mesecev), pri čemer bo delo prostovoljca ali prostovoljke v korist gostiteljske organizacije ali lokalne skupnosti, istočasno pa izvajanje praktičnih nalog predstavlja preizkušnje, ob katerih prostovoljec ali prostovoljka pridobiva učne izkušnje.

Vključeni v izvedbo posamezne aktivnosti EVS morajo spoštovati načela Listine EVS, ki predpisuje pravice in obveznosti vseh sodelujočih akterjev v projektu, omejuje delo prostovoljcev EVS na neprofitne namene oziroma prepoveduje uporabo prostovoljcev EVS za opravljanje del in nalog, ki bi jih po njihovi naravi morali opravljati zaposleni.

V vsaki aktivnosti EVS sodelujeta vsaj ena pošiljajoča in ena gostiteljska organizacija EVS (v kolikor ena izmed pošiljajočih ali gostiteljskih organizacij ni tudi usklajevalna, mora v projektu nastopati tudi dodatna usklajevalna organizacija) ter seveda prostovoljec oziroma prostovoljka. V idealnih okoliščinah aktivnosti EVS temeljijo na dolgoročnem partnerstvu med pošiljajočimi in gostiteljskimi organizacijami, pogosto celo v recipročnem odnosu, ter s tem omogočajo mladim, s katerimi organizacije sicer delajo, možnost učnih priložnosti, ki jih ponuja EVS. V takšnem primeru bodo delovne naloge bodočega prostovoljca ali prostovoljke EVS sestavljene na podlagi dogovora med pošiljajočo in gostiteljsko organizacijo, njihova vsebina pa bo predstavljala nadgradnjo

dosedanjega dela pošiljajoče organizacije z bodočim prostovoljcem ali prostovoljko EVS.

Klasični tip aktivnosti EVS traja od 2 mesecev do 12 mesecev. V primeru, da gre za mlade z manj priložnostmi ali skupine prostovoljcev EVS (10-30 prostovoljcev), pa je lahko trajanje aktivnosti tudi krajše, in sicer že od 2 tednov dalje. Pri skupinskih aktivnostih gre po navadi za pomoč pri gradnji hiše, urejanju parka, organiziranju filmskega festivala, jadralne regate itd., pri čemer prostovoljci pridobijo specifične kompetence in znanja.

Akreditacija EVS organizacij:

Za sodelovanje v aktivnostih EVS mora organizacija pridobiti predhodno akreditacijo. Akreditacija je izraz priznanja, da je posamezna organizacija sposobna vloge usklajevalne, pošiljajoče ali gostiteljske organizacije za EVS, postopek pridobitve akreditacije pa se začne z vlogo za akreditacijo organizacije EVS, ki jo lahko vsaka zainteresirana organizacija v e-obliki kadar koli predloži svoji nacionalni agenciji.

Pregled akreditiranih EVS organizacij:

Pregled vseh akreditiranih EVS organizacij je dostopen na Evropskem mladinskem portalu (<http://europa.eu/youth/sl>). Iskanje prostega mesta je precej podobno potegovanju za zaposlitev, saj običajno zainteresirani za sodelovanje pošljejo zeleni gostiteljski EVS organizaciji svoj življenjepis ter navajajo razloge, zaradi katerih bi si želeli pri njih opravljati EVS.

Pogoji upravičenosti za pridobitev podpore iz programa ERASMUS+:

Izvor partnerjev: Partnerji (pošiljajoča in gostiteljska organizacija EVS) lahko prihajajo iz programskih držav in sosedskih partnerskih držav EU. V vsakem projektu mora biti vsaj en partner iz programske države.

Minimalno število partnerjev: 2.

Udeleženci: mladi v starosti od 17 do 30 let, najmanj 1 in največ 30¹ udeležencev v posameznem projektu.

Trajanje projekta: največ 2 leti.

Trajanje aktivnosti v projektu: najmanj 2 meseca in največ 12 mesecev; aktivnosti EVS, ki vključujejo najmanj 10 mladih ali mlade z manj priložnostmi, pa lahko trajajo najmanj 2 tedna in največ 12 mesecev, brez upoštevanja časa, potrebnega za potovanje;

Lokacija izvajanja aktivnosti v projektu: v eni izmed držav izvora sodelujočih partnerjev, pri čemer prostovoljec EVS ne sme prihajati iz države gostiteljske organizacije EVS.

¹ Projekti z več kot 30 vključenimi EVS prostovoljci veljajo za obsežne projekte EVS, za sprejem in upravljanje katerih je pristojna Izvajalska agencija (EACEA).

Erasmus+

MOBILNOST MLADINSKIH DELAVCEV

10

Aktivnosti mobilnosti mladinskih delavcev in voditeljev imajo dvojen namen. Sodelujočim mladinskim delavcem in voditeljem omogočajo razvoj in krepitev lastnih kompetenc za izvajanje svoje vloge v mladinskem delu, istočasno pa z razširjanjem v aktivnostih pridobljenega znanja znotraj svoje organizacije tudi po zaključku projekta omogočajo razvoj in rast kakovosti dela celotne organizacije.

Projekti mobilnosti mladinskih delavcev z možnimi kombinacijami različnih aktivnosti omogočajo akterjem v mladinskem sektorju, da v sodelovanju s partnerji vzpostavijo do dve leti trajajoč program usposabljanja mladinskih delavcev in s tem nadgradijo svoja siceršnja prizadevanja za krepitev kompetenc svojih mladinskih voditeljev ali delavcev ter tako prispevajo k učinkovitejšemu izvajanju različnih oblik mladinskega dela tako znotraj svoje organizacije kot v okolju.

Po tipu ločujemo med **skupinskimi aktivnostmi** (strokovni seminarji s tematikami, povezanimi z mladinskim delom ali mladinskimi politikami, usposabljanja za mladinske delavce in druge akterje na področju mladinskega dela, seminarji za iskanje partnerjev za razvoj projektov ter študijski obiski), kjer praviloma sodeluje večje število partnerjev in večje število udeležencev, ter **individualnimi aktivnostmi** (npr. obisk na delovnem mestu pri partnerski organizaciji), kjer praviloma govorimo o dveh partnerjih in enem ali dveh udeležencih.

Pogoji upravičenosti za pridobitev podpore iz programa ERASMUS+:

Izvor partnerjev: Partnerji lahko prihajajo iz programskih držav in sosedskih partnerskih držav EU. V vsakem projektu mora biti vsaj en partner iz programske države.

Minimalno število partnerjev: 2.

Udeleženci: brez starostnih omejitev, vendar največ 50 udeležencev iz držav sodelujočih partnerjev v projektu, vključno s trenerji, moderatorji in drugim izvedbenim osebjem v posamezni aktivnosti v projektu.

Trajanje projekta: največ 2 leti.

Trajanje aktivnosti v projektu: najmanj 2 dneva in največ 2 meseca, brez upoštevanja časa, potrebnega za potovanje skupin.

Lokacija izvajanja aktivnosti v projektu: v eni izmed držav izvora sodelujočih partnerjev.

KLJUČNI UKREP 2

STRATEŠKA PARTNERSTVA

Ključni ukrep 2 je namenjen podpori projektom sodelovanja partnerjev iz različnih držav z namenom spodbujanja razvoja in inovacij na posameznem ali več področjih programa, pri čemer izvedba projekta prinaša otipljive in trajne rezultate z jasno predvideno uporabno vrednostjo za širši krog možnih uporabnikov takšnih rezultatov.

Projekti strateških partnerstev na področju mladine so projekti sodelovanja med partnerji iz različnih programskih držav, ki so osredotočeni na rezultate, ki bodo predstavljali pomemben prispevek h krepitvi kompetenc akterjev v mladinskem sektorju. Ti projekti, ki bodo stremeli k večji kakovosti izvajanja učnih procesov v mladinskem delu in bodo bodisi spodbujali in krepili razvoj mladinskih politik bodisi bodo uporabni za mlade, še posebej mlade z manj priložnostmi, da si z njimi pomagajo pri lastnih prizadevanjih in aktivnostih za večjo zaposljivost, konkurenčnost na trgu delovne sile ali večjo družbeno in politično participacijo od lokalne do evropske ravni. Zaželeni so tudi projekti, v katerih poleg akterjev iz mladinskega sektorja

neposredno sodelujejo tudi lokalne oblasti, cilji projekta pa se osredotočajo na prenos dobrih praks v izvajanju mladinskih politik ali vzpostavljanje in krepitev mladinske politike na občinskih ravneh.

Podpore iz programa so lahko deležni tudi projekti **medsektorskih strateških partnerstev**, ki si bodo za cilj svojega dela zastavili rezultate na področju razvoja mladinskih politik ali krepitve kompetenc za organizacijo in izvajanje mladinskega dela ter ki bodo sestavljeni iz akterjev z različnih področij, ki jih pokriva program ERASMUS+, vključno s področjem mladinskega sektorja. V partnerstva se lahko vključujejo tudi podjetja, še posebej kadar bodo želeni rezultati projekta osredotočeni na krepitev povezave med neformalnim učenjem v mladinskem delu z namenom večje zaposljivosti mladih, predvsem mladih z manj priložnostmi.

Strateška partnerstva na področju mladine omogočajo tudi podporo projektom **transnacionalnih mladinskih pobud**, ki so namenjeni predvsem sodelovanju skupin

mladih z namenom spodbujanja njihove družbene ozaveščenosti in podjetnosti. Takšen projekt predstavlja daljše časovno sodelovanje (od 6 mesecev do 2 let) vsaj dveh skupin mladih iz dveh programskih držav, ki v projektu s skupnimi cilji izvajata vsaka svoje aktivnosti v svojem lokalnem okolju, njune aktivnosti pa se dopolnjujejo ali nadgrajujejo s skupnimi aktivnostmi in prizadevanji za doseg želenih ciljev projekta. Pomembna sestavina transnacionalne mladinske pobude je poudarjena učna dimenzija projekta za sodelujoče mlade, saj so mladi udeleženci bistveno gibalno projekta, ki skozi izvajanje praktičnih nalog za namen izvedbe aktivnosti v projektu sledijo zastavljeni učni poti ter s tem dosegajo želene in pri načrtovanju projekta zastavljene učne cilje sodelovanja v projektu. Med pomembnimi sestavinami pa so tudi pobudništvo ter jasno načrtovan vpliv in spremembe v lokalnih okoljih sodelujočih skupin, ki jih želijo doseči sodelujoči mladi z izvajanjem projekta.

Pogoji upravičenosti za pridobitev podpore za strateška partnerstva na področju mladine² iz programa ERASMUS+:

Izvor partnerjev: Partnerji lahko prihajajo iz programskih držav.

Minimalno število partnerjev: 2.

Udeleženci: ni omejitvev.

Trajanje projekta: od 6 mesecev do 2 let.

Lokacija izvajanja aktivnosti v projektu: v eni izmed držav izvora sodelujočih partnerjev.

Sodelovanje partnerskih držav:

Sodelovanje partnerjev iz partnerskih držav iz skupine sosedskih partnerskih držav EU ali drugih partnerskih držav sveta je mogoče le izjemoma in ob pogoju, da sodelovanje takšnega partnerja prispeva bistveno dodano vrednost celotnemu projektu.

² Strateška partnerstva na drugih področjih imajo drugačne pogoje upravičenosti glede najmanjšega števila partnerjev in trajanja.

KLJUČNI UKREP 3

PODPORA ZA REFORMO POLITIK

Aktivnosti v okviru podpore za reformo politik so ciljno usmerjene v doseganje ciljev strategije Evropa 2020, strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (ET 2020) ter evropske strategije za mlade. Edina aktivnost v okviru tega ukrepa, ki se izvaja decentralizirano in se torej organizacije iz programskih držav prijavijo na matično nacionalno agencijo, je aktivnost **Srečanja mladih in oblikovalcev politik na področju mladine**, ki spodbuja sodelovanje mladih pri oblikovanju politik, tako da omogoča pridobitev podpore za projekte srečanj, posvetovanj, konferenc in dialoga med mladimi ter strokovnjaki in odločevalci na lokalni ali nacionalni ravni oziroma mednarodna srečanja s sodelovanjem mladih in odločevalcev partnerjev iz vsaj iz dveh držav.

Osrednji cilj vsakega takšnega projekta bo omogočiti mladim, da se spoznajo s posameznim izzivom, si ob tem oblikujejo svoje mnenje ali razvijejo lastne predloge ukrepov lokalnih, državnih ali evropskih institucij ter imajo možnost predstaviti svoja mnenja in predloge odločevalcem v obliki argumentiranega dialoga. Poudarek je na vsebinah in izzivih, ki jih na dnevni red uvršča načrt strukturiranega dialoga v okviru evropskega sodelovanja na področju mladine in ki se lahko vključujejo v

nacionalni pripravljalni proces na evropske mladinske konference, organizirane v okviru predsedovanja Svetu EU.

Pogoji upravičenosti za pridobitev podpore iz programa ERASMUS+:

Izvor partnerjev: Partnerji lahko prihajajo iz programskih držav in sosedskih partnerskih držav EU. V vsakem projektu mora biti vsaj en partner iz programske države.

Minimalno število partnerjev: 1³ (nacionalna srečanja) oz. vsaj 2 (mednarodna srečanja).

Udeleženci: najmanj 30 v starosti od 13 do 30 let.

Trajanje projekta: od 3 mesecev do 2 let.

Trajanje aktivnosti v projektu: najmanj 1 dan.

Lokacija izvajanja aktivnosti v projektu: v državi predlagatelja projekta.

³ Projekti dialoga med mladimi in odločevalci so edina možnost v programu ERASMUS+, ki omogoča podporo projektom brez nujnega sodelovanja s partnerji iz drugih držav.

POSTOPEK PRIJAVE V PROGRAM

Prijava projektov v program poteka preko elektronskih prijavnih obrazcev, na voljo pa je več prijavnih rokov letno. Pred prvo prijavo mora vsaka organizacija najprej pridobiti kodo PIC, tako da na posebnem portalu Evropske komisije ustvari profil svoje organizacije. Več informacij o prijavnem postopku, prijavne obrazce in vse obvezne priloge najdete na naši spletni strani.

14

SODELUJOČE DRŽAVE V PROGRAMU

Programske države:

Države članice EU: Avstrija, Belgija, Bolgarija, Ciper, Češka, Danska, Estonija, Finska, Francija, Grčija, Hrvaška, Irska, Italija, Latvija, Litva, Luksemburg, Madžarska, Malta, Nemčija, Nizozemska, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovaška, Slovenija, Španija, Švedska in Velika Britanija.

Druge programske države: Islandija, Lihtenštajn, Makedonija, Norveška, Švica⁴ in Turčija.

Sosedske partnerske države EU:

Države Vzhodnega partnerstva: Armenija, Azerbajdžan, Belorusija, Gruzija, Moldavija in Ukrajina.

Države Južnega Sredozemlja: Alžirija, Egipt, Izrael, Jordanija, Libanon, Libija, Maroko, Palestina, Sirija in Tunizija.

Države Zahodnega Balkana: Albanija, Bosna in Hercegovina, Črna gora, Kosovo in Srbija.

Druge države: Ruska Federacija.

Druge partnerske države

Druge partnerske države sveta, kot jih določa Vodnik po programu.

Sodelovanje partnerjev preko meja Evropske unije

Program ERASMUS+ nadaljuje tradicijo dosedanjih programov EU na področju mladine glede odprtosti za sodelovanje s partnerji preko meja Evropske unije in jo celo širi. V možnostih, ki se na decentraliziranih ravneh ponujajo v okviru poglavja MLADINA, lahko sodelujoči partnerji prihajajo iz programskih in sosedskih partnerskih držav EU, projekti strateških partnerstev pa lahko vključujejo partnerje tudi iz drugih partnerskih držav.

⁴ Sodelovanje Švice med programskimi državami je predmet sklenitve sporazuma med Švico in EU - več informacij na www.mva.si.

	Mladinske izmenjave, evropska prostovoljna služba, mobilnost mladinskih delavcev	Strateška partnerstva	Dialog med mladimi in odločevalci
Sodelovanje partnerjev iz sosedskih partnerskih držav	DA	POGOJNO	DA
Sodelovanje partnerjev iz drugih držav sveta	NE	POGOJNO	NE
Osnovni pogoj za vključitev partnerja iz partnerske države	Vsaj en partner v projektu mora biti iz programske države.	Projekt mora vključevati vsaj dva partnerja ⁵ iz programskih držav. Sodelovanje partnerja iz katerekoli partnerske države mora predstavljati bistveno dodano vrednost za projekt.	Vsaj en partner v projektu mora biti iz programske države.

⁵Velja izključno za strateška partnerstva na področju mladine. Za druga področja je minimalno število 3 partnerji iz 3 programskih držav.

UMEŠČANJE PROGRAMA

16

Izvajanje programa ERASMUS+ na področju mladine podpira učno mobilnost za mlade v kontekstu mladinskega dela, spodbuja razvoj kakovosti dela akterjev na področju mladinskega dela in razvoja mladinskih politik na vseh ravneh. Še posebej podpira vključevanje mladih z manj priložnostmi, poleg ostalih splošnih kompetenc pa poudarja pričakovanje po krepitevi jezikovnih kompetenc sodelujočih in pričakuje, da bodo pridobljene izkušnje ustrezno zabeležene in ovrednotene z Youthpassom, instrumentom programa za beleženje in vrednotenje učnih izkušenj, pridobljenih v neformalnem učenju skozi aktivnosti v programu.

Za lažje razumevanje nacionalnega in evropskega konteksta programa v nadaljevanju opredeljujemo nekatere ključne pojme, koncepte in procese na področju mladine v Sloveniji in Evropski uniji.

The Erasmus+ logo is displayed in a stylized, green, pixelated font. It features the word "Erasmus" in a bold, sans-serif typeface, followed by a plus sign. The entire logo is set against a background of a green field with a white, jagged, city-scape-like border at the bottom.

EVROPSKO SODELOVANJE NA PODROČJU MLADINE

17

Evropsko sodelovanje na področju mladine, ki ima namen spodbuditi in krepiti razvoj mladinskih politik v državah članicah Evropske unije, poteka skladno s prenovljenim okvirom evropskega sodelovanja na področju mladine 2010–2018, ki ga je določil Svet EU s sprejemom svoje resolucije 27. novembra 2009 in določa osem prednostnih področij sodelovanja Unije in držav članic do leta 2018. Ključna cilja tega sodelovanja sta:

- + zagotoviti več priložnosti in enake možnosti za vse mlade v izobraževanju in na trgu dela ter
- + spodbujati aktivno državljanstvo, družbeno vključevanje in solidarnost vseh mladih.

Posamezno prednostno področje ima svoje specifične cilje, izvajanje sodelovanja na posameznem prednostnem področju pa je operacionalizirano skozi tri zaporedna predsedovanja Svetu EU. Praviloma je v času vsakega predsedovanja sprejeta tudi resolucija Sveta EU, ki podaja usmeritve razvoja politik na posameznem prednostnem področju oziroma njegovem podpodročju, ki priporočajo usmeritve za razvoj mladinskih politik na nacionalnih ravneh. Pregled resolucij in drugih dokumentov v zvezi z evropskim sodelovanjem na področju mladine lahko najdete na naši spletni strani.

PODROČJE MLADINE V SLOVENIJI

Področje mladine v Sloveniji v zelo širokih okvirih zarisujeta predvsem Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju (ki je stopil v veljavo leta 2010) in Nacionalni program na področju mladine 2013–2022 (ki je bil sprejet leta 2012). Skupaj predstavljata podlago in usmeritev za razvoj mladinske politike in mladinskega dela pri nas.

V Sloveniji je to področje še v razvoju, zato so ti dokumenti dobrodošli ne samo zaradi pravnih okvirov in političnih usmeritev, temveč tudi zato, ker opredeljujejo in razjasnjujejo nekatere ključne pojme ter izraze na tem področju.

O čem torej govorimo, ko govorimo o področju mladine, mladinskem sektorju, mladinski politiki, mladinskem delu, mladinskih organizacijah in – nenazadnje – o mladih? *

MLADI so mladostniki in mlade odrasle osebe, stari od 15. do dopolnjenega 29. leta. (Pozor: program E+ določa druge starostne omejitve.)

MLADINSKI SEKTOR pokriva področja, kjer poteka proces oblikovanja in uresničevanja mladinskih politik in mladinsko delo. Vsebinsko mladinski sektor pokriva naslednja področja: avtonomijo mladih, neformalno učenje

in usposabljanje ter večanje kompetenc mladih, dostop mladih do trga delovne sile in razvoj podjetnosti mladih, skrb za mlade z manj priložnostmi v družbi, prostovoljstvo, solidarnost in medgeneracijsko sodelovanje mladih, mobilnost mladih in mednarodno povezovanje, zdrav način življenja in preprečevanje različnih oblik odvisnosti mladih, dostop mladih do kulturnih dobrin in spodbujanje ustvarjalnosti ter inovativnosti mladih in sodelovanje mladih pri upravljanju javnih zadev v družbi.

MLADINSKO DELO je organizirana in ciljno usmerjena oblika delovanja mladih in za mlade, v okviru katere mladi na podlagi lastnih prizadevanj prispevajo k lastnemu vključevanju v družbo, krepijo svoje kompetence ter prispevajo k razvoju skupnosti. Izvajanje različnih oblik mladinskega dela temelji na prostovoljnem sodelovanju mladih ne glede na njihove interesne, kulturne, nazorske ali politične usmeritve.

MLADINSKA POLITIKA je usklajen nabor ukrepov različnih sektorskih javnih politik z namenom spodbujanja in lajšanja integracije mladih v ekonomsko, kulturno in politično

življenje skupnosti in ustreznih podpornih mehanizmov za razvoj mladinskega dela ter delovanja mladinskih organizacij, ki poteka v sodelovanju z avtonomnimi in demokratičnimi reprezentativnimi predstavniki mladinskih organizacij ter strokovnimi in drugimi organizacijami.

ORGANIZACIJAV MLADINSKEM SEKTORJU je subjekt, ki deluje v mladinskem sektorju, in je organizirana kot mladinska organizacija ali organizacija za mlade ali mladinski svet.

MLADINSKA ORGANIZACIJA je avtonomno demokratično prostovoljno samostojno združenje mladih, ki s svojim delovanjem omogoča mladim pridobivanje načrtnih učnih izkušenj, oblikovanje in izražanje njihovih stališč ter izvajanje dejavnosti v skladu z njihovo interesno, kulturno, nazorsko ali politično usmeritvijo ter je organizirana kot samostojna pravna oseba, in sicer kot društvo ali zveza društev ali kot sestavni del druge pravne osebe, in sicer društva, zveze društev, sindikata ali politične stranke, s tem, da ji je v temeljnem aktu te pravne osebe zagotovljena avtonomija delovanja v mladinskem sektorju.

ORGANIZACIJA ZA MLADE je pravna oseba, ki izvaja programe za mlade, vendar ni mladinska organizacija, in je organizirana kot zavod, ustanova ali zadruga.

MLADINSKI SVET SLOVENIJE je prostovoljno združenje nacionalnih mladinskih organizacij, ki imajo status organizacij v javnem interesu v mladinskem sektorju v skladu z zakonom, ki ureja javni interes v mladinskem sektorju.

MLADINSKI SVET LOKALNE SKUPNOSTI združuje mladinske organizacije, opredeljene v zakonu, ki ureja javni interes v mladinskem sektorju, ki imajo najmanj 90 odstotkov članstva v starosti do 29 let in 70 odstotkov članov vodstva v starosti od 15. do dopolnjenega 29. leta in sedež v tej samoupravni lokalni skupnosti.

- + Opredelitve so povzete po Zakonu o interesu v mladinskem sektorju ter po Zakonu o mladinskem svetu. V praksi so to pravni subjekti različnih oblik, kot so mladinska gibanja (društva, zveze in združenja), mladinski centri, mladinski klubi, mladinski sveti idr. na različnih ravneh – od lokalne do nacionalne in evropske.

ZNAČILNOSTI PROGRAMA

20

PRIZNAVANJE IN POTRJEVANJE SPRETNOSTI IN KVALIFIKACIJ

Program ERASMUS+ si še posebno v poglavju o mladini prizadeva za večje priznavanje pridobljenih kompetenc in spretnosti v neformalnem učenju skozi sodelovanje v različnih oblikah mladinskega dela. V ta namen program ponuja evropsko orodje Youthpass, ki omogoča strukturiran zapis pridobljenih kompetenc in spretnosti, kot jih lahko definirajo udeleženci in sodelujoči mladinski delavci, istočasno pa s svojo vsebino in obliko predstavlja tudi potrdilo o doseženih učnih rezultatih sodelovanja v projektu. Do pridobitve Youthpassa so upravičeni vsi udeleženci, ki sodelujejo v projektih s podporo programa ERASMUS+ na področju mladine, njihova izdelava je naložena partnerjem v projektu, nacionalne agencije pa zagotavljajo usposabljanja za izdelavo Youthpassa.

RAZŠIRJANJE IN UPORABA REZULTATOV PROJEKTA

Razširjanje in uporaba rezultatov je ena od ključnih faz v življenjskem ciklu projektov v okviru programa ERASMUS+. Sodelujoče organizacije tako dobijo priložnost, da zainteresirano javnost obveščajo o rezultatih, doseženih z njihovim projektom, s tem pa se razširi učinek teh projektov, izboljša njihova trajnost in upraviči evropska dodana vrednost

programa. Raven in intenzivnost takih aktivnosti naj bi bili sorazmerni s področjem uporabe in cilji različnih ukrepov programa.

PROST DOSTOP DO UČNIH GRADIV IN DOKUMENTOV

ERASMUS+ spodbuja prost dostop do gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov, ki so koristni za učenje, poučevanje, usposabljanje in mladinsko delo ter so ustvarjeni pri projektih, financiranih iz programa. Prejemniki sredstev ERASMUS+, ki ustvarjajo taka gradiva v okviru svojih projektov, morajo ta javno objaviti v digitalni obliki ter omogočiti prost dostop do njih preko spleta z odprtimi licencami. Prost dostop lahko ustrezno opredelijo in po potrebi vključijo določene omejitve (npr. prepoved izkoriščanja v komercialne namene za tretje osebe) glede na naravo projekta in vrsto gradiva. Zahteva po prostem dostopu ne posega v pravice intelektualnih rezultatov prejemnikov nepovratnih sredstev.

MEDNARODNA RAZSEŽNOST

ERASMUS+ vključuje močno mednarodno razsežnost (tj. sodelovanje s partnerskimi državami), ki je še posebej izrazita na področju visokošolskega izobraževanja in mladine. Na področju mladine je v okviru ERASMUS+ možno sodelovanje s partnerskimi državami v okviru vseh treh ključnih ukrepov, vendar mora ponekod njihova udeležba predstavljati jasno dodano vrednost za projekt. Več o tem

preberite v poglavju Sodelujoče države v programu v tej brošuri.

VEČJEZIČNOST

Spodbujanje učenja jezikov in jezikovne raznolikosti je eden od posebnih ciljev programa. Pomanjkanje znanja jezikov je ena od glavnih ovir za udeležbo v evropskih programih na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine. Cilj uvedenih priložnosti, ki ponujajo jezikovno podporo, je narediti mobilnost bolj učinkovito in uspešno, izboljšati učni uspeh in s tem prispevati k uresničevanju ciljev programa, zato ta namenja posebno pozornost podpori za učenje jezika vseh, ki bodo v aktivnostih v programu sodelovali več kot 2 meseca. Temu je namenjena posebna podpora bodisi s pomočjo spletnih orodij za učenje jezika bodisi s pavšalnim prispevkom za kritje stroškov učenja.

ENAKOST IN VKLJUČEVANJE

Program ERASMUS+ skozi svoje poglavje o mladini še posebej nagovarja mlade z manj priložnostmi, da izkoristijo možnosti krepitev svojih kompetenc v neformalnih oblikah mladinskega dela, kot so mladinske izmenjave ali evropska prostovoljna služba, pa tudi v transnacionalnih mladinskih pobudah in srečanjih z odločevalci ter tako vplivajo na oblikovanje in razvoj mladinske politike na lokalni, nacionalni in evropski ravni. Definicija mladih z manj priložnostmi je lahko

zelo široka, zagotovo pa se v to skupino umeščajo mladi, ki imajo zaradi (nizke) izobrazbe ali nedokončanega šolanja manj možnosti na trgu delovne sile, ki odraščajo v težjih socialno-ekonomskih razmerah ali se zaradi svojih osebnih okoliščin srečujejo z večjimi ovirami pri svoji integraciji v družbo in podobno.

Za namen lažjega vključevanja mladih z manj priložnostmi ali posebnimi potrebami program predvideva možnost kritja 100 % dejanskih nujnih stroškov, brez katerih bi bilo sodelovanje teh mladih v projektih oteženo ali celo nemogoče.

ZAŠČITA IN VARNOST UDELEŽENCEV

Zaščita in varnost udeležencev, vključenih v projekte ERASMUS+, sta pomembni načeli programa. Vse osebe, ki sodelujejo v programu ERASMUS+, bi morale imeti priložnost, da v celoti izkoristijo možnosti za osebni in poklicni razvoj ter učenje. To pa je mogoče zagotoviti zgolj v varnem okolju, ki spoštuje in varuje pravice vseh ljudi, zato mora imeti vsaka organizacija, ki sodeluje v programu, vzpostavljene učinkovite postopke in ukrepe za spodbujanje ter zagotavljanje varnosti in zaščite udeležencev v njihovih projektih. Vsi udeleženci, vključeni v mobilnost v okviru ključnega ukrepa 1 ali 2, morajo biti zavarovani za tveganja, povezana z njihovo udeležbo v teh aktivnostih.

PODPORNE AKTIVNOSTI ZA RAZVOJ PROGRAMA IN MLADINSKEGA SEKTORJA

22

Program ERASMUS+ omogoča uporabo sredstev programa tudi za organizacijo mednarodnih aktivnosti usposabljanja in razvoja, ki jih soorganizirajo nacionalne agencije programa. Namenjene so mladinskim delavcem in drugim akterjem v mladinskem sektorju za krepitev njihovih kompetenc za delo z mladimi, izboljšave organizacije neformalnega učenja v mladinskem delu ali boljšo izrabo priložnosti, ki jih nudi program. Letni program tovrstnih seminarjev in usposabljanj, ki so na voljo mladinskim in drugim organizacijam iz Slovenije, je objavljen na naših spletnih straneh.

KAJ IN PRI KOM?

Izvajanje programa ERASMUS+ je v pristojnosti 61 nacionalnih agencij v 34 programskih državah (decentralizirani deli programa) in Izvajalske agencije v Bruslju (centralizirani deli programa). V večini programskih držav delujeta dve nacionalni agenciji, v nekaterih celo več. V Sloveniji program upravljata dve nacionalni agenciji, in sicer CMEPIUS za področja izobraževanja, poklicnega usposabljanja in športa ter MOVIT za področje mladine.

23

KLJUČNI UKREP 1: UČNA MOBILNOST POSAMEZNIKOV

Poglavje: Izobraževanje in poklicno usposabljanje

Projekti mobilnosti za študente in osebe v visokošolskem izobraževanju
Projekti mobilnosti za učence in osebe v poklicnem izobraževanju in usposabljanju
Projekti mobilnosti za osebe v šolskem izobraževanju
Projekti mobilnosti za osebe v izobraževanju odraslih

Jamstvo posojil za magistrski študij
Skupni magistrski študij

Poglavje: Mladina

Projekti mobilnosti za mlade in mladinske delavce:
- Mladinske izmenjave
- Evropska prostovoljna služba
- Mobilnost mladinskih delavcev

Obsežni projekti Evropske prostovoljne službe

KLJUČNI UKREP 2: SODELOVANJE ZA INOVACIJE IN IZMENJAVA DOBRIH PRAKS

Poglavje: Izobraževanje in poklicno usposabljanje

Strateška partnerstva na področju izobraževanja in usposabljanja

Koalicije znanja
Koalicije sektorskih spretnosti
Krepitev zmogljivosti institucij na področju terciarnega izobraževanja

Poglavje: Mladina

Strateška partnerstva na področju mladine

Krepitev zmogljivosti na področju mladine

KLJUČNI UKREP 3: PODPORA ZA REFORMO POLITIK

Poglavje: Mladina

Srečanja mladih in odločevalcev na področju mladine

VEČ INFORMACIJ

Splošne informacije o programu ERASMUS+ so na voljo na nacionalni spletni strani programa www.erasmusplus.si.

Specifične informacije za posamezno področje programa ERASMUS+ pa so dosegljive na spletnih straneh nacionalne agencije, ki je odgovorna za to področje.

Po informacije v zvezi s priložnostmi na področju MLADINE v okviru programa ERASMUS+ oz. programom ERASMUS+: MLADI V AKCIJI se obrnite na:

MOVIT, Ljubljana
Nacionalna agencija programa ERASMUS+
Področje: Mladina
Dunajska cesta 22
1000 Ljubljana
Tel: 01/430 47 47
Splet: www.movit.si
E-pošta: info@movit.si

The Erasmus+ logo, consisting of the word 'Erasmus+' in a white, sans-serif font. The text is set against a yellow background that has a stylized, pixelated or blocky appearance, resembling a city skyline or a digital graphic.

Po informacije v zvezi s priložnostmi na področju izobraževanja, usposabljanja in športa v okviru programa ERASMUS+ pa se obrnite na CMEPIUS, Nacionalna agencija programa ERASMUS+, področje Izobraževanje, usposabljanje in šport: www.cmeplus.si

UPORABNE POVEZAVE

Evropska komisija:	http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus
Izvajalska agencija (EACEA):	http://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus
Evropski mladinski portal:	http://europa.eu/youth/si
YOUTHPASS:	www.youthpass.eu/en/youthpass
SALTO-YOUTH:	www.salto-youth.net
EURODESK:	www.eurodesk.si